

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003400

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-11-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зелінга Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Zelinha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 15-11-2024

Спеціальність за освітою: 014 Середня освіта (Інформатика)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41. 053. 01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей у професійній підготовці
2. Formation of the scientific outlook of future teachers majoring in natural sciences and mathematics during professional training

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні репрезентовано здійснення комплексного вирішення проблеми сучасної педагогічної науки та практики – формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей у закладах вищої освіти. Мета дослідження полягала в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці ефективності педагогічних умов й експериментальної моделі формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей. Доведено, що науковий світогляд учителя природничо-математичних спеціальностей є мультикомпонентним синтетичним полімодальнісним конструктом, що відтворює свої сутнісні ознаки на перетині координат дихотомії «особистісне»/«професійне»; передбачає сформованість інноваційно-професійної культури,

системно-логічного сциентичного мислення, здатності до організації дослідницько-орієнтованого навчання, інтелектуальної ініціативності, рефлексійності особистості та прагнення педагога до самодетермінації як науковця в професійно-педагогічній діяльності; функціонує як динамічний синтез науково-дослідницько-аналітичних та педагогічно-методичних умінь, що вможливають подолання дискретності у формуванні вузькофахової (природничо-математичної) та загальнофахових (педагогічної, методичної, дидактичної, методологічно-дослідницької) компетентностей вчителя; забезпечує комплексну актуалізацію наукознавчої інформації з педагогіки, математики, фізики, природознавства, методики навчання природничо-математичних дисциплін, що спрямовує на усвідомлення студентом холистичного характеру природничо-математичних наук як наукового та соціокультурного феномену; фіксує розгортання різновекторного дослідницького пошуку з метою розроблення індивідуальної наукової стратегії викладання природничо-математичних дисциплін; продукує здатність учителя актуалізувати міжпредметні зв'язки у системі природничо-математичних наук; забезпечує адекватний вибір персоналізованих методик викладання природничо-математичних дисциплін, розроблених на підґрунті активізації академічної доброчесності, академічної продуктивності, когнітивного самопроекткування майбутнього вчителя природничо-математичного профілю як науковця й дослідника. Доведено, що науковий світогляд у системі професійно-педагогічної діяльності реалізує систематизувально-адаптувальну, сциентично-генерувальну, фахово-координувальну функції. Структурну організацію феномена «науковий світогляд учителя природничо-математичних спеціальностей» репрезентовано гносеологічно-професійним, сциентично-методологічним і акмеологічно-самодетермінантним компонентами. З опорою на маркери сформованості наукового світогляду схарактеризовано креативно-відтворювальний, нормативно-варіативний та репродуктивно-базовий рівні сформованості. Визначено та науково обґрунтовано педагогічні умови формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей: концентрація уваги майбутніх учителів на науково-дослідницькому сегменті майбутньої професійно-педагогічної діяльності; конструювання наукотворчого середовища в закладі вищої педагогічної освіти; забезпечення фасилітаційно-педагогічної підтримки процесу становлення майбутніх учителів як дослідників феномену. Розроблено триблочну (цілевизначальний, праксеологічно-забезпечувальний, результативно-фіксувальний блоки) експериментальну педагогічну модель формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей. Розроблено триетапну методику формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей в процесі професійної підготовки.

2. The dissertation study represents the implementation of a comprehensive solution to the problem of modern pedagogical science and practice – the formation of the scientific outlook of future teachers majoring in natural sciences and mathematics in institutions of higher education. The aim of the research was to theoretically substantiate and experimentally test the efficiency of pedagogical conditions and the experimental model of forming a scientific outlook in future teachers of natural sciences and mathematics. It is proved that the scientific outlook of a teacher of natural sciences and mathematics is a multi-component synthetic polymodal construct that reproduces its essential features at the intersection of the coordinates of the “personal”/“professional” dichotomy; assumes the formation of an innovative professional culture, systematic and logical scientific thinking, the ability to organize research-oriented learning, intellectual initiative, reflective personality and the teacher’s desire for self-determination as a scientist in professional and pedagogical activity; functions as a dynamic synthesis of scientific-research-analytical and pedagogical-methodical skills, which make it possible to overcome the discreteness in the formation of specialized (scientific and mathematical) and general (pedagogical, methodological, didactic, methodological-research) competences of the teacher; provides comprehensive updating of scientific information on pedagogy, mathematics, physics, natural science, methods of teaching natural and mathematical disciplines, which leads to the formation of student’s awareness of the holistic nature of natural and mathematical sciences as a scientific and socio-cultural phenomenon; records the deployment of a multi-vector research search with the aim of developing an individual scientific strategy for teaching natural and mathematical disciplines; produces the ability of the teacher to actualize interdisciplinary connections in the system of natural and mathematical sciences; provides an adequate selection of personalized methods of teaching

science and mathematics disciplines, developed on the basis of the activation of academic integrity, academic productivity, cognitive self-projection of the future science and mathematics teacher as a scientist and researcher. It is proved that the scientific outlook in the system of professional and pedagogical activity implements systematizing-adaptive, scientific-generative, and professional-coordinating functions. The structural organization of the phenomenon "scientific outlook of a teacher of natural sciences and mathematics" is represented by gnoseological-professional, scientific-methodological and acmeological-self-determining components. Based on the markers of the formation of the scientific outlook, the creative-productive, normative-variational and reproductive-basic levels of the formation of the studied phenomenon are characterized. Pedagogical conditions for the formation of the scientific outlook of future teachers of natural sciences and mathematics have been defined and scientifically substantiated: concentration of future teachers' attention on the scientific and research segment of future professional and pedagogical activity; construction of a scientific environment in an institution of higher pedagogical education; providing facilitation and pedagogical support for the process of future teachers' development as researchers. A three-block (goal-determining, praxeological-supporting, result-fixing blocks) experimental pedagogical model of the formation of the scientific outlook in future teachers of natural sciences and mathematics has been developed. A three-stage methodology of forming the scientific outlook in future teachers of natural sciences and mathematics in the process of professional training has been developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Зелінга Ю. О. Сучасна наукова інтерпретація феномена «науковий світогляд» у педагогічній інтроспекції. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Випуск 57. Том 1. С. 194-198. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/57.1.39>
2. Зелінга Юлія. Критеріальна база вимірювання рівнів сформованості наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 5 (39). С. 226-235. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5\(39\)-225-235](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5(39)-225-235)
3. Зелінга Юлія. Педагогічні умови формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей. *Вісник науки та освіти*. 2024. №5 (23). С. 960-970. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-960-970](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-960-970)
4. Зелінга Ю. О., Галіцан О. А. Сутність і структура наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей. *Науковий вісник Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*. 2024. №2. С. 98-107. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2024-2-10>
5. Зелінга Юлія. Наукова культура як складова наукового світогляду вчителя. *International Scientific Innovations in Human Life: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Манчестер, Велика Британія. 13-15 квітня 2022 р.)*. 2022. С. 310-314.
6. Зелінга Юлія. Професійний компонент наукового світогляду вчителя Нової української школи. *Science, innovations and education: problems and prospects: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Токіо, Японія. 1-3 червня 2022 р.)*. 2022. С. 34-36.
7. Зелінга Юлія. Світоглядний контекст гуманітарної підготовки майбутніх учителів Нової української школи. *Modern Directions of Scientific Research Development: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чикаго, США. 20-22 квітня 2022 р.)*. 2022. С.186-191.

- 8. Зелінга Ю. О. Потенціал науково-дослідницької діяльності сучасного вчителя у контексті його підготовки до застосування педагогічних інновацій. Наступність у навчанні математики в умовах реформи загальної середньої освіти: реалії та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 26-28 грудня 2022 р.). 2022. С. 77-78.
- 9. Зелінга Ю. О. Формування наукового світогляду майбутніх учителів природничо-математичних спеціальностей у розрізі сучасних соціокультурних змін. Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі» (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. С.174-176.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U002014

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галіцан Ольга Анатоліївна Ольга Анатоліївна

2. Olha A. Halitsan

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицай Наталія Богданівна

2. Nataliia B. Hrytsai

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6800-1160

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ботузова Юлія Володимирівна

2. Yuliia V. Botuzova

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1313-0010

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бартенева Ірина Олександрівна

2. Iryna O. Bartienieva

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3420-2965

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осипова Тетяна Юріївна
2. Tetiana Y. Osypova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6468-6545

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ордановська Олександра Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ордановська Олександра Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Княжева І. А.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна